

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
«26» серпня 2025 року,
протокол № 1.

Завідувач кафедри,
кандидатка юридичних наук, доцентка

_____ Олена ГАЛУС
«26» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА»
для підготовки на другому (магістерському) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
зі спеціальності D8 Право
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
за денною формою навчання**

РОЗРОБНИКИ:
Доцент кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права,
доктор філософії з права
_____ Петро САЛЮК

ПОГОДЖЕНО:
Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
_____ Віктор ЗАХАРЧУК

«26» серпня 2025 року

Професор кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент
_____ Роман ГАВРІК
«26» серпня 2025 року

Освітньо-професійна програма «Магістр права»
Спеціальність D8 Право
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
<https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/yurydychnyy-fakultet>

Назва навчальної дисципліни	ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА
Викладач	<u>Лекції, консультації:</u> Салиук Петро Іванович, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктор філософії з права <u>Семінарські заняття, консультації:</u> Гаврік Роман Олександрович, професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Салиук Петро Іванович Електронна адреса: p_saliuk@univer.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID: https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-9858-9356 Тел.: +38(067)-935-81-72 (робочі дні з 09.00 до 17.00) Гаврік Роман Олександрович Електронна адреса: roman_gavrik@univer.km.ua Roman.Gavrik@huup.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1557-0594 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=UAFgTMUAAAJ&hl=uk ResearcherID: https://publons.com/researcher/1865782/roman-havrik/ Тел.: +38 (066)-840-82-20 (робочі дні з 09.00 до 17.00)
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: згідно затвердженого розкладу (навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57). Онлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (066)-840-82-20 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Теорія і практика адміністративного судочинства» є обов'язковою освітньою складовою при формуванні необхідних компетентностей у здобувача вищої освіти, який здобуває освітній рівень магістра права як фахівця, який повинен розуміти увесь спектр системи адміністративного судочинства України, знати національну нормативно-правову базу, в тому числі з питань вирішення справ в порядку адміністративного судочинства та в разі потреби застосувати отримані знання в практичній діяльності на посадах, визначених освітньо-професійною програмою. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні: знати: компетенцію адміністративних судів; систему адміністративних судів України; зміст основних термінів, що вживаються у Кодексі адміністративного судочинства України; правила визначення предметної,
---	--

	територіальної та інстанційної підсудності; поняття та правовий статус сторін спору та учасників адміністративного судочинства; поняття доказів у процесі, а також їх перелік; вимоги, що ставляться до адміністративного позову, порядок його подання та розгляду у суді; особливості провадження окремих категорій справ; підстави та порядок апеляційного, касаційного оскарження, а також особливості провадження за нововиявленими обставинами та виключними обставинами; порядок виконання судового рішення в адміністративній справі. <u>вміти</u>: здійснювати аналіз адміністративно-правових матеріальних та процесуальних норм, вирішувати практичні ситуації, складати процесуальні документи, застосовувати набуті знання у практичній діяльності.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<u>Загальні компетентності</u>: ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. <u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</u> : СК-1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК-3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК-5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК-6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК-7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. СК-8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів. СК-11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. СК-13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. СК-15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. СК-16. Здатність здійснювати юридичний супровід діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій.
Результати навчання	<u>Студент повинен продемонструвати такі результати навчання</u>: РН-1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. РН-3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. РН-6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. РН-9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

	РН-11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції. РН-12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу РН-13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів. РН-14 Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. РН-15 Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. РН-17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.
Місце дисципліни в логічній схемі	Курс навчання – 1-й, семестр – 2-й. Тип дисципліни – обов'язкова. Місце дисципліни в логічній схемі: 1) попередні дисципліни – О.8.М.3. Проблеми нормотворення та правозастосування О.8.М.7. Практика цивільного судочинства 2) супутні дисципліни – О.8.М.8. Процесуальні рішення у кримінальному провадженні 3) наступні дисципліни – О.8.М.12. Альтернативне вирішення правових спорів
Обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС 4,0/120 годин, у тому числі, самостійної роботи - 80 години, лекційних - 22 годин, семінарських - 18 годин.
Форма навчання	Денна
Мова викладання	Українська
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.

Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/5	Загальна характеристика адміністративного судочинства як інституту судового захисту та засобу утвердження верховенства права	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 1– 0,9 Семінарське заняття 1– 5 СРС – 1,25
	2/2/5	Основні засади (принципи) адміністративного судочинства	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 2– 0,9 Семінарське заняття 2– 5 СРС – 1,25
	2/2/5	Юрисдикція адміністративних судів. Підсудність адміністративних справ	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 3– 0,9 Семінарське заняття 3– 5 СРС – 1,25
	2/2/5	Докази і доказування в адміністративному судочинстві	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 4– 0,9 Семінарське заняття 4– 5 СРС – 1,25

	2/2/5	Особливості процесуального статусу учасників справи та інших учасників судового процесу	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 5– 0,9 Семінарське заняття 5– 5 CPC – 1,25
	2/2/6	Процесуальне представництво	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 6– 0,9 Семінарське заняття 6– 5 CPC – 1,5
	2/0/8	Проведення в адміністративному суді першої інстанції	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 7 – 0,9 CPC – 2,0
	2/0/8	Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 8– 0,9 CPC – 2,0
	2/0/8	Перегляд судових рішень	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань.	Лекція 9– 0,9 CPC – 2,0

			Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	
	1/2/5	Медіація в адміністративному судочинстві	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 10– 0,45 Семінарське заняття 7– 5 CPC – 1,25
	1/0/8	Виконання судових рішень в адміністративних справах. Застосування заходів процесуального примусу	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 10– 0,45 CPC – 2,0
	1/2/6	Процесуальні документи в адміністративному судочинстві	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 11– 0,5 Семінарське заняття 8– 5 CPC – 1,5
	1/2/6	Судові рішення в адміністративному судочинстві	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань,	Лекція 11– 0,5 Семінарське заняття 9 – 5 CPC – 1,5

		обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	
	Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни Теорія і практика адміністративного судочинства та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php) Екзамен усний. Усна форма – структура екзаменаційного білету включає 3 питання.		
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	1. Конституція України від 28 червня 1996 р. <i>Законодавство України</i> . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр .		
	2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV <i>Законодавство України</i> . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15 .		
	3. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 р. № 3674-VI. <i>Законодавство України</i> . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17 .		
	4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII <i>Законодавство України</i> . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19 .		
	5. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні: навчальний посібник : у 2-х томах. Том 2. Спеціальне адміністративне право. Європейське адміністративне право. Порівняльне адміністративне право. Адміністративний процес / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 432 с. URL: https://www.ssaals.com.ua/wp-content/uploads/AP-Tom-2.pdf .		
	6. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В.Галуцько, П.Діхтієвський, О.Кузьменко та ін. ; за ред. В.Галуцька, О.Правоторової. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: https://www.ssaals.com.ua/wp-content/uploads/2021/04/%D0%90%D0%94%D0%9C%D0%86%D0%9D%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9E-%D0%B2%D0%B8%D0%B4-%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B5-2021.pdf .		
	7. Адміністративне судочинство України: питання теорії і практики (з нагоди 20-річчя ухвалення Кодексу адміністративного судочинства України): монографія / редкол.: М.І. Смокович (голова), О.Р. Радишевська, В.М. Кравчук, Н.В. Богашева. Київ: Компанія ВАІТЕ, 2025. 626 с. URL: https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/rizne/Monograf_Admin_sud_vo.pdf		
	8. Адміністративне судочинство в питаннях та відповідях : навчальний посібник / за заг. ред. Н. Ю. Задираки, Є. С. Герасименка. Київ : ВД Дакор, 2019. 224 с. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0044112.pdf .		
	9. Галуцько В., Стеценко С., Берлач А., Буханевич О., Ситников О. та ін. Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану: колективна монографія / за заг. ред. В. Фелика, В. Курила2. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 704 с. URL: https://www.ssaals.com.ua/wp-content/uploads/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%92_%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%85_%D0%B2%D0%BE%D1%94%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%83.pdf .		

	10. Смокович М. І., Бевзенко В. М. Адміністративний процес України: теорія, практика: підручник. Видання четверте, змінене, доповнене і перероблене. Київ, Дакор, 2024 . 1224 с.
Політика щодо деделайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17, зі змінами, внесеними у 2020 році. (https://univer.km.ua/sites/default/files/Норматдок%20Освіт%20процес/Polozheniya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2020_0.pdf)
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (https://univer.km.ua/sites/default/files/Норматдок%20Освіт%20процес/Polozheniya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2020_0.pdf). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затв. наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу. Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 10 балів за самостійну роботу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету https://univer.km.ua/pro-universitytet/akademichna-dobrochesnist
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://univer.km.ua/sites/default/files/Бакант%20пос/Акад%20доброч/Etichniy_kodeks.pdf)
Політика щодо інших питань	Вимоги викладача: - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час семінарських занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Теорія і практика адміністративного судочинства», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.

Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.
--------------------------	---

Обліковий обсяг – 0,50 ум.др.арк.